

Utbyggnaden av vindkraften i Norrland har klara likheter det koloniala betraktelsesätt som övriga Sverige alltid haft på Norrland och dess ekonomiskt intressanta naturtillgångar. Baggböleperioden då kapitalet köpte jättetillgångar av skogsmark för spottstyvvar, gruvnäringen, där kapitalet, nu senast utlandsägt som i Pajala där malmen skänks gratis och där kommunen tvingas till omfattande investeringar i infrastruktur utan att kunna påräkna någon nämnvärd inflyttning till kommunen, då större delen av arbetskraften troligen kommer att pendla in till jobben. Vägverket åtar sig att med skattemedel svara för nödvändiga väganläggningar i gruvan med skattemedel. När malmen tagit slut eller när nästa djupa lågkonjunktur kommer, kan de utländska ägarna skratta hela vägen till banken, medan arbetslösheten breder ut sig i Pajala och skattehöjningen väntar vid nästa val. Vattenkraften var det bara att ta för sig, reglera älvarna, anlägga jättedammar som flyttade många boende och lämna allt öde och tomt när anläggningstiden var över. Inte ens fastighetsskatten på vattenkraftsanläggningarna återgår till de kommuner som fått stora delar av sin ursprungliga natur ödelagd genom vattenkraftsetableringar.

Etableringen av vindkraft i Dalarna och södra och mellersta Norrland följer samma nykoloniala mönster. Det är bara att komma till oss, braka in i våra skogar, i våra rekreationsområden, tystnaden, bär- och svampmarker, områden för den växande turistnäringen och våra i jaktmarker och anlägga tusentals mil vägar och kablar och resa vindkraft som med rotern når en höjd på runt 220 meter för att det svenska överskottet av elenergi ska bli ännu större. För att vårt land i någon diffus mening ska exportera allt mer förnyelsebar elenergi till länder i EU, så ska våra livsmiljöer skadas. Vi ska dessutom drabbas av allt högre kostnader i form av allt dyrare elcertifikat och allt högre avgifter för att klara den omfattande nätutbyggnaden. I bästa fall ger vindkraften en allmosa till berörda kommuner i form av bygdepeng, men det är inte säkert

Svenska Kraftnät har i en nyligen publicerad rapport, Perspektivplan 2025, redovisat sina bekymmer över hur man ska kunna ta hand om all ny el som ska ha plats i näten. Svenska Kraftnät har fått formella ansökningar om anslutning till näten av vindkraft som överstiger 20 000 MW som är dubbelt så mycket som kärnkraften levererar och är lika med 75 % av vårt lands maximala effektbehov. Läger man till ansökningar som finns hos landets tre största nätbolag och där tillståndprocesser pågår blir summan av alla ansökningar 140 % av Sveriges maximala effektbehov. Marknaden måste uppenbarligen bedöma vinstmöjligheterna som enorma om man ges tillstånd till att våldföra sig på vår natur. Till detta kommer effektökningar i kärnkraften och kraftvärme. Vårt elöverskott blir allt större med 3 – 5000 vindkraftverk som krävs för att regeringens mål om 30 TWh vindkraftsel ska förverkligas.

När den nödvändiga nätutbyggnaden som krävs för detta finns det nog inte mycket orörd natur kvar.

Hans Degerman

